

TARKASTUSLAUTAKUNTA ARVIOINTIKERTOMUS 2024

Puheenjohtajan katsaus

Pieniä, alle 10 000 asukkaan kuntia on Suomessa yhteensä 213. Menestyminen edellyttää nyt kunnilta kykyä sekä säästää että satsata, todetaan Kuntaliiton nettisivuilla. Eli voimmeko sanoa, että Kokemäellä on tässä asiassa onnistuttu? On osattu tarttua tilaisuuteen, talouskuri on purrut ja pieniä positiivisia onnenkantamoisia on saatu ja tilinpäätös näyttää plussaa jo viidennen vuoden peräkkäin, velkaakin on saatu lyhennettyä ja puskuria kerättyä. Vaikka investoinnit eivät isolta osalta toteutuneetkaan arviointivuonna, suuria investointihankkeita on Kokemäellä nyt kuitenkin meneillään.

Miten kuntalaiset sitten suhtautuvat tulevaisuuteen esimerkiksi Kokemäellä? Kokevatko nuoret Kokemäen paikkana, jonne rakentaa tulevaisuutta, asettua asumaan, perustaa perhettä.

Keskeiset mittarit, jotka kertovat kuntien elinvoimasta ovat talous, työllisyys ja osallistumisaste, sanoo Kuntaliiton Minna Karhunen. Hän sanoo myös luottavansa vahvasti siihen, että kunnilla on aina kyky selviytyä. Hän jatkaa, että esimerkiksi korona-aikana kunnat venyivät ja sopeutuivat ja vastasivat tehtävistään. ”Kuntien rahoitusta on valtion suunnalta pienennetty ja pienennetty, vaikka juuri kunnat mahdollistavat kansallista kasvua tehokkaasti eri tavoin”, jatkaa Karhunen. Kuntaliiton toimitusjohtaja oli pannut merkille myös puoluejohtajien tentissä nyt vaalien aikaan, miten eri puolueista on kehoitettu säästämään kuntien hallinnosta. ”Kunnissahan juuri hallinto takaa läpinäkyvyyden ja sen että asiat tutkitaan ja tehdään reilusti”, sanoo Karhunen.

Kerrotaan, että julkinen talous olisi heikoimmillaan vuosina 2024-2025, koska julkisen talouden alijäämä ylittää tuolloin EU:n kolmen prosentin viitearvot, Suomi ehkä näin ollen joutuisi liiallisen alijäämän menettelyyn. Tämähän on tietysti kiusallista nyt vielä pari vuotta istuvalle hallitukselle, koska onhan politiikan ykköstavoite julkisen talouden sopeuttaminen. Kerrotaan myös, että alijäämä ei olisi kansantalouden mittakaavassa kuitenkaan suuren suuri. Huolestuttavalta kuitenkin kuulostaa se, että tämä alijäämä mahdollisesti kasautuisi pienten kuntien niskaan ja merkitsisi siten huomattavia sopeutuspaineita ja kuntien eriytymistä.

Mutta ei vaivuta nyt synkkyYTEEN vielä, koska nyt Kokemäellä on hyvä ja vakaa tilanne ja kaupunki on aktiivinen tomissaan ja suunnitelmissaan ja tekee kaikkensa sen eteen, että saadaan kuntaan kasvua. Kaupunkihan haluaa näyttäytyä houkuttelevalta myös ulospäin, muualle ja maailmalle, positiivisena ja innovatiivisena kaupunkina, jossa on hyvä elää ja asua, harrastaa ja käydä työssä ja jonne on myös hyvä asettua asumaan.

Uudet valtuustot aloittavat kesäkuussa toimintansa. Vaalit käytiin nyt vähän erilaisissa olosuhteissa, kun sai kaksissa vaaleissa äänestää samanaikaisesti. Taisi se olla osaltaan kuitenkin syy myös äänien hylkäämisiin, kun hylättyjen äänien määrä nelinkertaistui koko valtakunnassa, kuntavaalienkin osalta. On myös ilmeistä, että vaalitoimitus ei ollut riittävän yksiselitteinen ja helppo kaikille äänestäjille.

Tuula Nikula-Häkli

Tämä on Kokemäen kaupungin valtuustokauden 2021-2025 neljäs sekä samalla nykyisen tarkastuslautakunnan viimeinen arviointikertomus. Kokemäen kaupunginvaltuusto hyväksyi joulukuussa 2021 Kokemäen kaupunkistrategian vuosille 2022-2025. Seuraava strategia onkin sitten uuden, kesäkuussa aloittavan valtuuston, lähes ensimmäisiä tulevia tehtäviä.

Tämä arviointikertomus on toteutettu luottamushenkilöiden toimesta ja kertomuksen rakenne on haluttu pitää pelkistettynä. Nykyisen lautakunnan työ alkoi siis vuoden 2021 syksyllä ja tehtävään perehtyminen vie aina oman aikansa. Tarkastuslautakunta katsoo kuitenkin onnistuneensa tehtävässään. Tarkastusvuonna lautakunta ei osallistunut koulutuksiin. Lautakunta kokoontui tilikauden 2024 osalta seitsemän kertaa.

Tarkastuslautakunnan tärkeimpinä tehtäviä on arvioida ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kaupungissa ja sen konserniyhtiöissä toteutuneet suunnitellusti ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Arviointikertomukseen liittyviä olennaisia asiakirjoja ovat vuoden 2024 talousarvio, tilinpäätös ja toimintakertomus, henkilöstökertomus sekä toimielinten pöytäkirjat sekä koko valtuustokauden kattava laaja hyvinvointikertomus. Koko valtuustokauden käsittävän ennalta laaditun arviointisuunnitelman mukaisesti, tarkastuslautakunta on tutustunut vuoden 2024 strategian toteutumiseen koko kuntakonsernissa sekä konserniyhteisöjen tavoitteiden toteutumiseen. Lisäksi arviointisuunnitelmaa on täydennetty vuosittain tarkastuslautakunnan sisäiseen käyttöön tarkoitetulla työohjelmalla.

Tarkastuslautakunnan arvioinnin kohteena elinvoimalautakunnan (1.1.2025 alkaen hyvinvointi- ja elinvoimalautakunta) osalta elinvoimaisuuden kehittäminen ja kuntastrategian sekä elinvoimaohjelman valmistelu ja toimeenpanon seuranta. Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan (1.1.2025 alkaen sivistyslautakunta) osalta tavoitteiden toteutuminen arviointivuonna, niin perusopetuksen, kuin lukiokoulutuksen osalta, sekä opistot, varhaiskasvatus, esiopetus, kirjasto ja kulttuuri sekä ostopalveluiden laadun valvonta. Vuoden 2024 varsinaiseksi arviointisuunnitelman kohteeksi oli merkitty tekninen -ja ympäristölautakunta, joka käsitti ympäristönsuojelun, rakennusvalvonnan, sekä ostopalvelujen laadun valvonnan tarkastelun.

Tarkastuslautakunta perustaa arvionsa pääosin julkisesti saatavilla oleviin dokumentteihin sekä haastatteluihin. Tarkastuslautakunta on arviointikautena 2024 haastatellut sivistysjohtaja Päivi Vuorta ja vs. hyvinvointipäällikkö Sanna-Mari Piiraa. Teknisen osalta osastopäällikkö Jari Ruposta. Hallintojohtaja Katja Törröstä, hallinto, työllistäminen ja elinvoimapaalvelut sekä riskienkartoitusprojektin tilannekuva. Koko valtuustokauden käsittävää laajaa hyvinvointikertomusta kutsuttiin esittelemään Sanni Kankaanpää. Ympäristöasioita esitteli ympäristöasiantuntija Kari Ylikoski. Lisäksi kaupunginjohtaja Teemu Nieminen ja talousjohtaja Tauno Mäkinen kutsuttiin jokaiseen tarkastuslautakunnan kokoukseen esittelemään kaupungin vuoden 2024 toimintaan ja talouteen liittyviä sekä ajankohtaisia asioita, jotka lautakunta merkitsi tiedoksi saaneeksi. Konserniyhtiöiden osalta tarkastuslautakunta ei kutsunut kuultavaksi ketään.

Arviointikertomus on tarkastuslautakunnan käsitys siitä, kuinka kaupungin tilivelvolliset ovat onnistuneet valtuuston tahdon toteuttamisessa. Tarkastuslautakunnan arviot perustuvat lautakunnan saamaan informaatioon ja siitä muodostettuun käsitykseen ja siitä tehtyihin johtopäätöksiin.

Lautakunnan jäsenten esteellisyydet on otettu huomioon lautakunnan työskentelyssä. Tuula Nikula-Häkli on elinvoimalautakunnan jäsen, Lassi Haapanen teknisen -ja ympäristölautakunnan jäsen. Jorma Haapasella, Juho Anttilalla ja Marika Elomaalla ei ole sidonnaisuuksia.

Tarkastuslautakunnan arviointia talousarvion toteutumisesta 2024

Vuoden 2024 alkuperäinen talousarvio arvioitiin 0,6 milj. euroa alijäämäiseksi. Tilikauden aikana valtuusto myönsi lisämäärärahoja 0,2 milj. euroa, jonka jälkeen talousarvio oli 0,8 milj. euroa alijäämäinen. Tilinpäätös 31.12.2024 osoittaa kuitenkin ylijäämää 0,3 milj. euroa. Ilman ennakoituja arvonalennuskirjauksia (terveyskeskus ja Henrikinhovi) tilikauden tulos olisi ollut 1,2 milj. euroa ylijäämäinen.

Talousarvio toteutui ennakoitua paremmin mm. verotulot ylittyivät 0,45 milj. euroa, toimintatuotot ylittyivät ja toimintakulut pysyivät talousarvioraamissa. Toimintakate (toimintatuotot – toimintakulut) parani 2,5 % vuodesta 2023. Vuosikate heikkeni 0,9 milj. euroa vuodesta 2023. Tämä johtui pääosin valtionosuuksien vähenemisestä 1,4 milj. eurolla vuodesta 2023. Vuosikatteella pystyttiin kuitenkin kattamaan suunnitelman mukaiset poistot sekä arvonalentumiset.

Talousarviossa investointeihin oli varattu määrärahoja 5,3 milj. euroa, josta toteutui 42 % eli 2,2 milj. euroa. Toteutumatta jäi mm. Kirkkokallioalueen tiestöt 1,9 milj. euroa.

Kaupungin taseessa on 31.12.2024 kertynyttä ylijäämää 6,9 milj. euroa, 1 027 euroa per asukas. Lainakanta oli vuodenvaihteessa 18,1 milj. euroa, 2 705 euroa per asukas. Suhteellinen velkaantuneisuus tunnusluku oli 92,9 % (vuonna 2023 97,9 %). Suhteellinen velkaantuneisuusaste osoittaa kuinka suuri osa kunnan käyttötuotoista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluku on kunnissa heikentynyt hyvinvointialuelainsäädännön tullessa voimaan, jolloin toimintatuotot, verotulot ja valtionosuudet pienenivät kunnissa huomattavasti.

Kuntalain 110 §:n mukaista talouden tasapainotusvaadetta ei ole. Suunnitelmavuodet 2025-2027 on kuitenkin arvioitu alijäämäisiksi, jonka perusteella 2027 lopussa olisi ylijäämäpuskuria jäljellä 4 milj. euroa. Taloushaasteita on siis edelleen odotettavissa tulevina vuosina.

Tarkastuslautakunnan arviointia toiminnallisista tavoitteista 2024

Kokemäen kaupunkistrategia on laadittu vuosille 2022–2025. Strategiaan on määritelty neljä pää tavoitetta, joille oli määritelty tavoitteet, toimenpiteet, arviointimittari, toteutuma ja vastuutaho.

1. Positiivisen kuntakuvan luominen, 2. Elinkeinorakenteen monipuolistaminen
3. Kuntalaisten hyvinvointi, 4. Vihreän siirtymän Kokemäki

Kokemäen kaupunki toteutti 2024 lopulla vuosittaisen henkilöstökyselyn ja tulokset ovat kokonaisuutena edellisen vuoden tavoin hyvällä tasolla. Tulosten mukaan vahvuutena näyttäytyvät esihenkilön johtaminen, henkilöstön motivaatio, työn tavoitteellisuus sekä työn sisältöön liittyvät tekijät. Henkilöstön voidaan katsoa näin ollen pitävän työskentelystään Kokemäen kaupungilla. Yhteisöllisyyden tuntemista myös korostettiin. 64 % vastasi kyselyyn eli 250 henkilöstä 156 henkilöä. Strategian jalkauttamiseen on henkilöstöllä aina iso rooli ja vaatii siis onnistuessaan sitoutumista, jotta jokainen työntekijä voisi työssään sitoutua strategian arvoihin ja tavoitteisiin ja toteuttaa niitä työssään konkreettisesti. Henkilöstökertomus oli laadittu tarkasti ja kertomuksessa tulivat esiin henkilöstöorganisaatio, henkilöstöpolitiikka, henkilöstön määrä ja rakenne sekä työhyvinvoinnin ja osaamisen kehittäminen, työterveyshuolto ja työsuojelu sekä seuraavan vuoden kehittämissuunnitelmia.

Arviointivuonna POSITIIVISEN KUNTAKUVAN LUOMISEN alle oli asetettu kaikkiaan yhdeksän eri tavoitetta. Toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta voidaan lausua, että positiivisen kuntakuvan luomisessa on onnistuttu, Kokemäki on näkynyt ulospäin ja seurantajaksolla facebook julkaisuja tehty aktiivisesti keskiarvon ollessa kuukaudessa 24 julkaisua. Sosiaalisessa mediassa voidaan todeta näkyvyyden lisääntyneen edellisvuoteen ja koko valtuustokaudella. Työnantajamielikuvaa on osastottain tuotu esiin ja niissä on esitelty eri yksiköiden toimintaa ja myös kaupungin markkinointivideota on hyödynnetty työpaikkailmoituksissa. Henkilöstön uudistuneeseen intranettiin KONTRAan on tuotu viestintäohjeistusta. Toriyhteistyö aloitettu alueen toimijoiden kanssa. Puhtaat kadut, siisti ympäristö, kauniit istutukset. Avoimet tontit ovat esillä kaupungin kotisivuilla ja yksi yritystontti myyty. Asumiseen liittyvänä on toteutettu Kotoisa Kokemäki -kysely. Kukkapeltoja myös istutettu. Myös osallistavan budjetoinnin ideointi ja äänestysvaihe toteutettiin 2024. Mediatiedottaminen on lisääntynyt. Aktiivisesti toimivia kuntalaisia on palkittu, Pro Kokemäki palkinto Itsenäisyyspäivän juhlassa, kulttuuripalkinto sekä vuoden yrittäjäpalkinto sekä lisäksi urheilijoita palkittu.

Arviointivuonna tilinpäätös ja toimintakertomus asiakirjassa on ELINKEINORAKENTEEN MONIPUOLISTAMISEN alle asetettu kaikkiaan kuusitoista eri tavoitetta. Tonttitarjonnan kehittäminen ja ylläpitäminen on tuottanut tulosta, 5 kpl omakotitalotontteja ostettu. Hankintaohjeistuksen päivitystyö on kaupungilla aloitettu. Jos hankintalain muutosehdotukset menevät eduskunnassa läpi (nyt lausunto kierroksella), tarkoittaa se jonkinlaisia muutoksia varsinkin pienien kuntien toimintoihin, jossa voittoa tavoittelemattomilta sidosyksiköiltä siirtyisi toimintoja ns. ”uusiin käsiin”, vapaille markkinoille ja jatkossa voi olla vaikeampi hallita kuka tai mitkä tahot vastaavat kuntien kriittisimmistäkin toiminnoista mm. huoltovarmuudesta kansainvälisillä markkinoilla (Kuntaliitto).

TET-jaksojen kehittämisessä päästy suunnitelmaan, joka toteutetaan 2024-2025 aikana (TET paikkojen esiintuominen). Yrittäjyyskasvatuksessa yrittäjyysohjelma käytössä, jota toteutetaan niin, että neljännellä vuosiluokalla valinnaisaineena mahdollisuus valita yrittäjyyskurssi. Kuudennet ja yhdeksännet vuosiluokat vierailevat Yrityskylässä. Lukuvuonna 2024-2025 toteutetaan MyTech-yhteistyö ja Olkiluodon ydinvoimalavierailut. MyTech-päivän opintokäynneillä tutustutaan siis mm. teknologiayrityksiin. Paikkakunnalle muuttaneiden työntekijöiden sitouttaminen Kokemäelle ei katsottu onnistuneen ja mittariakaan ei pidetä kovin kuvaavana. Akkuklusteri-hankkeelle toimintaedellytykset on luotu arviointivuonna ja alueen kaavoitus valmis ja katujen kunnallistekninen suunnittelu valmis, alue kuitenkin myyty 2024 käytyjen neuvottelujen jälkeen 2025 helmikuussa datakeskustoimijalle. Invest-In hanke on alkanut keväällä 2024 ja jatkunut syksyllä. Kokemäen Invest in -ohjelma luo Kokemäelle kansainvälistymissuunnitelman, pyritään saamaan myös kansainvälisiä yrityksiä ja teollisia toimijoita Kokemäelle.

KUNTALAISTEN HYVINVOINTI päätavoitteen alle oli laadittu kymmenen eri tavoitetta. Tarkastuslautakunta toteaa, että lähiliikuntapaikkakartoitus on toteutunut ja käsitelty laaja-alaisessa hyvinvointityöryhmässä. Ikäihmisten liikuntahanke käynnistetty onnistuneesti, tämä luonut uusia mahdollisuuksia liikuntaa edistävään toimintaan yli 65-vuotiaille. Osallistujia on riittänyt niin uimahalliin kuin muihinkin liikuntaryhmiin. Matalan kynnyksen liikuntamahdollisuuksia kartoitetaan ja kehitetään vuosittain tarpeiden ja mahdollisuuksien mukaan, kysely tähän liittyen toteutettu 2024. Harrastekalenteri lukuvuodelle 2024-2025 on valmis. Arkiliikuntaa on tavoitteellisesti haluttu lisätä ja uutena toimintana mm. lukiolaisille on viikoittain oma salivuoro koulun jälkeen. Kolmannen sektorin ja kaupungin väliseen viestintäyhteistyöhön on panostettu ja viestintä- ja markkinointisuunnittelijaa hyödynnetty tämän kehittämisessä. Ohjatun liikunnan lisääminen varhaiskasvatukseen on toteutunut vain osittain. Terveellisten ruokailutottumusten edistäminen ei ole toteutunut, kansalaisopiston kurssitarjontaa on kuitenkin lisätty, mutta haasteena ollut osittain vähäinen osallistujamäärä.

Lautakunta pitää hyvänä asiana, että kaupunki on jättänyt Satakunnan hyvinvointialueelle kannanoton 2023, kun se ei ole pystynyt tarjoamaan koulukuraattori ja psykologipalveluja entisellä tasolla, tähän ei ilmeisesti vielä kukaan hyvinvointialueelta ottanut kantaa, tietoa ei löytynyt.

Avoimen päiväkotitoiminnan kysely toteutettu, käyttäjämäärä vähäinen ja toiminnan järjestäminen kustannustehokkaammin olisi tarpeen. Syrjäytymisvaarassa olevien kuntalaisten tavoittamiseksi kaupunki on tehnyt kyselyn nuorisotyön näkyvyydestä kouluissa ja jalkautumista kouluihin tehty ja tulokset käsitelty hyvinvointityöryhmässä. Sosiaalisen kuntoutuksen toimintamallia ei voitu kehittää koska vastuu siirtynyt Satakunnan hyvinvointialueelle, tarjontaa kuitenkin vielä kunnassa jonkin verran ollut. 3. sektorin toimijoiden toimintaedellytyksiä halutaan tukea ja näistä keskusteltu laaja-alaisessa hyvinvointityöryhmässä, ja vanhusneuvostossa käyty 2023 läpi. Tuki kaupungin osalta tilojen antaminen käyttöön sekä tukeminen avustuksilla. Kulttuurihyvinvointia toteutetaan kaikissa ikäryhmissä – suunnitelma tehty ja toteutusta rahoitetaan perintövaroin. Kirjallisuuspiiri käynnistynyt ja kansalaisopiston kurssitarjonnassa useita kädentaitoryhmiä.

VIHREÄN SIIRTYMÄN KOKEMÄKI tavoitteen alle on asetettu alatavoitteita kaiken kaikkiaan neljätoista. Kaupunki on tuonut esille omassa markkinoinnissaan sekä tapahtumissa vihreän siirtymän merkitystä ja sen tärkeyttä kaupungin näkökulmasta. Kouluruuan kotimaisuusaste on tällä hetkellä 80 %. Kokemäen Vihreän siirtymän – ohjelma on hyväksytty valtuustossa. Vihreä lippu- toiminta eli kestävä kehityksen ohjelma otettu käyttöön ja näkynyt sosiaalisen median kanavissa ja koulujen ja päiväkotien toiminnassa. Rakennuskannan energiatehokkuutta ja kestävien hankintojen suosimisessa pyritään pääsemään tekemisen alkuun. Kaupunki on mukana Ilmastoviisas-hankkeessa, jossa yrityksille tarjotaan apua ympäristöasioiden huomioimisessa omassa liiketoiminnassaan. Kahden tuulivoimayleiskaavan laadinta on käynnissä. Kuusi erillistä aurinkovoimahanketta on valmistelussa. Valmistelussa on myös kaupungin kiinteistöjen parkkipaikoille sähkölatauspisteiden suunnittelutyö.

ARVOT;

Kokemäen kaupungin strategian arvot **vastuullisuus ja avoimuus** toi kaupungin toiminnan konkreettisesti näkyvämmäksi mm. sosiaalisen viestinnän kautta kuntalaisille ja mediamateriaaleja tuotettiin vuonna 2024 runsaasti enemmän kuin aikaisemmin. Kuntalaisia osallistettiin edelleen kyselyllä osallistavan budjetoinnin osalta, toteutus vuonna 2025.

Lapsiystävällisyys tuli esiin kaupungin tuottamien liikuntapalvelujen, kansalaisopiston kurssien ja paikallisten yhdistysten tarjoamien harrastus- ja vapaa-aikapalveluiden kautta. Kaupunki tuottaa vuosittain harrastekalenterin, johon kootaan yhteen mielen ja kunnan hyvinvointitarjontaa lapsille. Uusia toimintoja on myös kirjastossa kaikenikäisille, kuten lainattavien esineiden valikoimaa on lisätty ja kävijämäärät ovat kirjastossa kaiken kaikkiaan lisääntyneet.

Yhteisöllisyys – arvo kuntalaisten mielipiteiden kuuleminen erilaiset yleisötilaisuudet. Kuntalaisten toimiminen erilaisissa ryhmissä ja järjestöissä. Hyvinvointimessut järjestettiin vanhusten viikolla lokakuussa 2024 ja olivat onnistuneet. Osallistava budjetointi ideat, läpikäynti loivat osallisuutta ja lisäsivät yhteisöllisyyden tunnetta. Mökkiläisparlamentti kokoontuu vuosittain yleiseen kokoukseen, jossa Kokemäen ajankohtaiset asiat esitellään ja vastataan mökkiläisten kysymyksiin.

Yritysmuutos – arvo uusien yritysten kannustaminen innovaatioon ja toimintaan työllistymisen kehittäminen oppilaitosyhteistyöllä innovatiivisten hankkeiden. Maankäytön suunnittelua, avustaminen yrittäjiksi aikovia. Vuoropuhelut kaupungin kanssa. Mahdollisuudet myydä tontteja yrityksille lisääntyneet ja lisääntyvät edelleen.

Ympäristöystävällisyys – arvo Puhdas luonto on kivijalka. Taloudellisen toiminnan sopeuttaminen luonnon reunaehtoihin pitämällä huolta hyvästä pohjavedestämme. Luomme ekologista turvallista sujuvaa arkea. Kaupungin toimesta istutetut kukkapellot kolmeen eri kohteeseen ihastuttivat kuntalaisia. Joen hyödyntäminen paremmin matkailun markkinoinnissa vaatisi vielä paneutumista kehittäelytyöhön ja innovatiivisia ihmisiä tuomaan Kokemäkeä maailmankartalle.

YHTEENVETO

Kokemäen kaupungin, lopulta ylijäämäiseksi muodostuneeseen tilinpäätökseen on syytä olla tyytyväinen. Kumulatiivista ylijäämää saatiin kasvatettua arviointivuonna 0,296 M€, tulevien vuosien puskuriksi.

Kokemäen kaupungin taloudellinen tilanne on nyt vakaalla pohjalla ja taseeseen on saatu puskuria, silti ei voida huokaista helpotuksesta vaan taloudenhoidossa on edelleen oltava suunnitelmallinen ja tarkka ja välttää isoja riskejä.

Taseeseen kertyneen ylijäämän avulla, joka nyt arviointi vuonna 2024 on 6,8 M€, mahdollistetaan nyt tulevien vuosien varautuminen mahdollisiin alijäämiin. Toimintamenot edelleen jatkossakin suunniteltava niin, että kumulatiivinen ylijäämä pystyttäisiin säilyttämään. Ja kuten aikaisempien vuosien tapaan suuria taloudellisia riskejä välttää.

Jos investointien määrä ylitetään suhteessa vuosikatteeseen tulee asukaskohtainen velkamäärä lisääntymään. Tätä ei nyt arviointivuonna 2024 tapahtunut, koska kaikki investointikohteet eivät toteutuneet eli noin 3,1 M€ arvioitua vähemmän kului investointeihin. Nyt velkamäärä on asukasta kohti Kokemäellä 2705 €/asukas, joka on Satakunnan muiden kuntien tasoa. Koko maan keskimääräinen taso on 3380 €/asukas. Kokemäen kaupungin lainamäärää pystyttiin lyhentämään ja koko valtuustokautta ajatellen velkamäärää on saatu pienennettyä.

Takaukset konserniyhtiöille pienenevät arviointivuonna 1,33 M€ (ollen 9,91 M€).

Aiempien vuosien tapaan asukasluku on edelleen laskusuhdanteinen ja aiheuttaa jatkossa edelleen verokertymään vähennystä ja näin ollen edellyttää edelleen toimintakulujen vähentämistä. Asukasluku 31.12.2024 oli 6672 asukasta (-94).

Eri kiinteistöjen riskit on Kokemäellä tiedostettu, niiden suuri määrä sekä vajaakäyttö kuin korjausvelkakin sekä myös liian korkeat tasearvot. Suunnitelmaa kiinteistöjen joko luopumisesta ym käytöstä ja korjauksista onkin tehty ja tehdään edelleen.

Kaupungin kirjallinen riskikartoitus valmistui kertomusvuonna, jota tarkastuslautakunta pitää hyvänä asiana. Riskienhallintaa toteutetaan normaalin päätöksenteon yhteydessä. Riskit on jaoteltu strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin. Riskienkartoitukseen liittyvät liitteet ovat salassa pidettäviä.

Tarkastuslautakunta toteaa, että sisäinen valvonta toimii edelleen yleisohjeen mukaisesti vuonna 2024. Hallintosääntö on tärkein ohje, jolla ohjataan valmistelua ja päätöksentekoa. Kertomusvuoden aikana hallintosääntöä on muutettu kahdesti.

Kokemäki liittyi Satakunnan työllisyyspalvelualueeseen (kaikkiaan 11 kuntaa), jonka vastuukuntana toimii Porin kaupunki. TE-uudistuksen toteutuminen ja kunnan rahoitusvastuun määräytyminen sisältävät mahdollisuuksien ohella myös riskejä. Virtaamo on kaupungin uusi toimintamalli, joka yhdistää nuorisotoiminnan, etsivän nuorisotyön ja työopajatoiminnan. Tällä toiminnalla keskitytään alle 30 vuotiaiden nuorten työllistymisen ja arjen hallinnan tukemiseen.

Kokemäki ja Harjavalta omistavat 1.1.2023 alkaen Harjavallan terveyskeskuskiinteistön, vuokratulot sieltä jatkuivat koko arviointivuoden ajan ja näin edelleen, ellei Satakunnan hyvinvointialue tee tulevaisuudessa muuta päätöstä.

Tarkastuslautakunta toteaa, että Satakunnan hyvinvointialueen päätetyt toimenpiteet, kuten terveyskeskuksen tyhjilleen jääminen aiheuttaa vuokratulojen menetystä. Satakunnan hyvinvointialueen kanssa käydyt neuvottelut arviointivuonna johtivat kuitenkin siihen, että Henrikinhovin tehostettu palveluasuminen saadaan toistaiseksi pitää Kokemäellä, jota voidaan pitää voittona, vaikka terveyskeskus menetetään. Sote-piste valmistuu Henrikinhoviin kesällä 2025.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä myös, että kaupunki kiinnittäisi huomiota paikallisen liikenteen kehittämiseen. Kun kuntalaiset pääsevät liikkumaan syrjäkulmilla keskustaan palveluihin, harrastuksiin, se toisi myös kuntalaisille toivoa, ettei tarvitse muuttaa välttämättä keskustaan tai naapurikuntaan.

Tiivis yhteistyö edelleen hyvinvointialueen suuntaan on suositeltavaa.

Valtuustokauden päättyessä tehdyn laajan hyvinvointikertomuksen johtopäätökset ja toimenpide-ehdotukset tulee huomioida tulevassa hyvinvointisuunnitelmassa sekä kaupungin strategiatyössä.

Tarkastuslautakunta on suorittanut lakisääteisen arviointitehtävänsä ja jättää tämän vuoden 2024 arviointikertomuksen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Kokemäellä 6.5.2025

Tuula Nikula-Häkli
puheenjohtaja

Jorma Haapanen
jäsen

Juho Anttila
jäsen

Marika Elomaa
jäsen

